

Życie w wieloznacznym świecie. Profil społeczeństwa ponowoczesnego w twórczości telewizyjnej i filmowej Michaela Manna

Streszczenie

Celem niniejszej pracy jest nakreślenie szkicu ponowoczesnego świata na podstawie wskazówek zawartych w twórczości telewizyjnej i filmowej Michaela Manna. W centrum zainteresowania dysertacji znajdzie się współczesne społeczeństwo zachodnie, które podlega ciągłym zmianom i płynnie przekształca swoje formy. Bazując na chwilowych modach domaga się mobilności, przygodności i przerzuca człowieka z miejsca w miejsce.

Uchwycenie kształtu ponowoczesności wymaga analizy audiowizualnych realizacji Michaela Manna, powstałych w latach 1979-2015. Amerykański twórca podejmuje w nich problematykę realiów uwikłanych w ideologię neoliberalną, która wpływa na reorientację podstawowych kategorii życia społecznego i sposobów postrzegania rzeczywistości.

Amerykański reżyser, scenarzysta i producent zawsze lokuje się blisko autentycznego życia. Nie podejmuje on jednak *explicite* namysłu nad zagadnieniami społeczno-kulturowych uwarunkowań neoliberalnego świata. W swoich filmach i serialach Mann eksploruje poszczególne amerykańskie metropolie, by odsłaniać wypaczenia neoliberalnych mitów. Parkingi, porty, lotniska i autostrady Los Angeles przypomną o ciągle funkcjonującym w amerykańskiej kulturze wezwaniu do mobilności. Świątynie konsumpcji i wybiegi modowe Miami staną się pretekstem do analizy hiperkonsumpcyjnego profilu Stanów Zjednoczonych. Z kolei przytłaczające monumentalną architekturą Chicago i Atlanta, mieniące się blaskiem Las Vegas i budzące podziw ambicją pionowego rozrostu Louisville oddadzą istotę społecznych podziałów w hierarchicznie uporządkowanym społeczeństwie.

W niniejszej pracy analiza wybranych aspektów „miasta tułaczki”, „miasta konsumpcji” i „miast społecznych podziałów” wyznaczy kierunki do dalszych poszukiwań. Poprowadzą one do wybranych manifestacji ponowoczesności, które będą dotyczyły wątków: pracy i etyki obowiązku, utraty czasowej ciągłości, rozkładu stabilności życiowej, rozpadu stosunków międzyludzkich, drapieżnej ekonomii późnego kapitalizmu, przywiązania do przedmiotów, ponowoczesnej inwigilacji, zagubienia tożsamościowego i wreszcie – prób odzyskania równowagi w zmiennym środowisku.

Living in an Ambiguous World. The Profile of Postmodern Society in Michael Mann's Movies and Television Productions

Summary

This doctoral dissertation aims to analyze a postmodern world drawing on Michael Mann's movies and television productions. At the heart of the work lies a problem of the contemporary Western society in its constantly changing, liquid forms, fleeting trends, ever-changing mobility and contingency, which shifts a man from place to place.

Capturing the shape of postmodernity requires the analysis of Michael Mann's audiovisual productions, created in the years 1979-2015. The American author examines the world involved in neoliberal capitalism which affects the basic categories of social life and ways of perceiving reality.

American director, writer and producer is always close to the genuine life, but he avoids speaking directly about the socio-cultural background of the neoliberal world. He explores individual American metropolises to reveal the distortions of neoliberal myths. Firstly, Los Angeles car parks, ports, airports and motorways remind of the American pressure for mobility. Secondly, the temples of consumption and catwalks in Miami result in consideration about the hyperconsumption of the United States. Thirdly, monumental architecture of Chicago, and Atlanta; shining Las Vegas; vertical expansion of Louisville, proves the social divisions in a hierarchical society.

In this work, the analysis of selected aspects of the "city of wandering", the "city of consumption" and the "cities of social divisions" will set the directions for further exploration. They will lead to selected manifestations of the postmodern world: work and ethics of duty, loss of sense of time continuity, disintegration of interpersonal relations, loss of life stability, predatory economics of late capitalism, addiction to commodities, postmodern surveillance, loss of identities, and finally – finding one's place in a changing world.